

ANALIZA STABILITĂȚII FINANCIARE – ETAPĂ DECISIVĂ ÎN EVALUAREA UNEI ENTITĂȚI ECONOMICE

*COJOCARI Ala, lector sup. univ., ASEM
cojocari_alla@mail.ru*

Rezumat: *În acest articol se reflectă corelația dintre analiza și evaluarea unei entități economice prin intermediul calculului indicatorilor de eficiență și stabilitate financiară. Stabilitatea financiară este o caracteristică economică fiind influențată de calculul indicatorilor de lichiditate, rentabilitate și rotație a activelor, ținând cont de mărimea teoretică, conținutul economic și alți factori ce condiționează dezvoltarea unei entități economice.*

Abstract: *This article reflects the relationship between the analysis and evaluation of an economic entity by means of calculating the efficiency and financial stability. Financial stability is a characteristic is influenced by economic calculation of liquidity ratios, profitability and asset turnover, considering the size of the theoretical content of economic and other factors that condition the development of an economic entity*

Cuvinte-cheie: *stabilitate financiară; bănci comerciale; criză economică; lichiditate; solvabilitate; rentabilitate; flux net de numerar; fond de rulment.*

Key words: *financial stability; commercial banks; economic crisis; liquidity; solvency; profitability; net cash flow; working capital.*

Întroducere. Realizarea stabilității financiare constituie una din noile provocări cărora trebuie să le facă față economiile contemporane. Asigurarea stabilității financiare constituie o preocupare naturală, iar în ultimul timp una devenită prioritară, în special pentru băncile comerciale, care se află în fruntea sistemelor financiare naționale.

Într-adevăr, având responsabilitatea asigurării stabilității prețurilor, băncile comerciale contribuie la menținerea stabilității financiare - mediu financiar stabil ce facilitează realizarea stabilității prețurilor într-o economie de piață.

Luând în considerare fenomenele financiare care se manifestă în economia mondială în ultimele decenii, unii autori consideră că un risc de instabilitate financiară sporit este prețul ce trebuie plătit pentru a beneficia de efectele, de altfel, benefice, ale modernizării tehnologice, liberalizării și interconectării piețelor financiare internaționale

Rezultate și discuții. Stabilitatea financiară, după conținut, este o caracteristică dinamică, deoarece se degradează din cauza diverselor stări pe care le suportă atât activele cât și sursele de formare ale acestora, însă sistemul ca atare tinde totuși în permanență să se refacă sub acțiunea unor mecanisme autoreglatoare specifice. Conform acestei abordări, inspirate de cunoscuta lucrare a lui N. Georgescu-Roegen, „Legea entropiei și procesul economic”, stabilitatea financiară apare ca o

proprietate a sistemului financiar care îi permite să-și îndeplinească în mod adecvat rolul de alocare a resurselor și a riscurilor, de mobilizare a economiilor, de stimulare a creării averilor și, în ultimă instanță, de finanțare a dezvoltării și creșterii economice.

Indiferent de genul de activitate a oricărei entități economice, analiza stabilității financiare presupune urmărirea permanentă a riscurilor și vulnerabilităților potențiale, chiar dacă acestea se situează în interiorul sistemului financiar sau în afara acestuia.

Analiza și evaluarea stabilității financiare trebuie să acopere toate aceste surse de riscuri și vulnerabilități, ceea ce presupune monitorizarea sistematică a tuturor părților componente ale sistemului financiar și ale tuturor sectoarelor economiei reale. De asemenea, analiza trebuie să țină seama de legăturile inter-sectoriale și transfrontaliere, deoarece dezechilibrele apărute în aceste planuri se combină cu fragilitățile produse de alte cauze. De exemplu, falimentul unei mari companii poate crea probleme instituțiilor financiare cu care aceasta lucrează, ceea ce duce la blocajul operațional al sistemului de plăți și, mai departe, la punerea sub semnul întrebării a cadrului legal, a sistemului de supraveghere, a procedurilor auditare etc.

Indicatorii stabilității financiare necesari la evaluarea unei entități economice, țin de:

- calculul și analiza fluxului de numerar, atât la nivel general cât și factorial;
- calculul și analiza indicatorilor de lichiditate și, nemijlocit a factorilor de influență asupra devierii lichidității curente;
- calculul și aprecierea corelației dintre creanțele și datoriile unei entități, în special a creanțelor și datoriilor curente;
- calculul și aprecierea corelației dintre fluxul net și rezultatul financiar din toate activitățile pe care le poate practica o entitate economică;
- calculul și aprecierea indicatorilor de rotație a activelor, inclusiv de creștere a numărului de rotație și accelerare a duratei de rotație a acestora, atât la nivel general cât și particular;
- calculul și aprecierea fondului de rulment net, atât la nivel general cât și factorial, ținând cont de respectarea normativului.

Pentru o evidențiere mai justificată a corelației dintre analiză și evaluare a unei entități pe baza stabilității financiare se recomandă calculul și evoluția unor indicatori economici în următorul tabel analitic.

Tabelul 1.

**Calculul și evoluția în dinamică a indicatorilor de stabilitate financiară
la entitatea "BETA" SRL**

Indicatori	Anul precedent (2013)	Anul curent (2014)	Ritm creșterii, %
A	1	2	3
1. Profit (pierdere) până la impozitare, lei	2 099 927	1 374 784	65,47
2. Flux net de numerar total, lei	875 225	809 201	92,46
2.1. inclusiv din activitatea operațională	494 143	506 261	102,45
3. Valoarea medie a activelor, lei	10 796 644	12 704 987	117,68
3.1. inclusiv a activelor circulante:	4 165 038	4 631 843	111 21
3.1.1. stocuri;	2 813 884	3 224 890	114,61
3.1.2. creanțe curente	1 189 120	1 447 770	123,69
4. Valoarea medie a datoriilor, lei	3 570 509	4 002 015	112,09
4.1. inclusiv a datoriilor curente	1 960 423	1 944 232	99,17
5. Venituri din vânzări, lei	16 686 393	14 926 372	89,45
6. Rata de acoperire a datoriilor cu fluxul numerar, %	13,84	12,65	x
7. Rata lichidității curente, ori	2,12	2,38	x
7.1 rata lichidității intermediare	0,69	0,72	x
8. Numărul de rotație al activelor, ori	1,5455	1,1748	x

9. Durata de rotație a activelor, zile	236	311	x
10. Rentabilitatea activelor, %	19,45	10,82	x

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor din Bilanț, anexa 1; Situația de profit și pierdere, anexa 2; Situația fluxurilor de numerar, anexa 4 a Situației financiare.

Din calculele efectuate rezultă, că la entitatea "BETA" SRL, indicatorii generalizatori evoluează diferit de la o perioadă la alta. Astfel, diminuarea considerabilă a profitului până la impozitare cu 34,53 puncte procentuale se datorează creșterii în cea mai mare parte a cheltuielilor atât operaționale cât și din alte activități, concomitent și cu micșorarea veniturilor din vânzări (89,45%). Negativ asupra diminuării rentabilității activelor, numărului de rotație a acestora, precum și a încetării duratei de rotație au influențat și creșterea nejustificată a valorii medii a activelor (117,68%).

Diminuarea ratei de acoperire a datoriilor cu fluxul de numerar în dinamică de la 13,84 la 12,65% se datorează, în cea mai mare parte tendinței de creștere mai mare a datoriilor totale (112,09%), necătând la o majorare și a fluxului net din activitatea operațională (102,45).

Analizând indicatorii de lichiditate se observă o creștere a acestora în dinamică și totodată o încadrare în mărimea teoretică stabilită, ceea ce se apreciază pozitiv. Astfel, lichiditatea curentă crește de la 2,12 la 2,38 pe seama sporirii activelor circulante – factor direct (111,21%), precum și a diminuării datoriilor curente – factor indirect (99,17%). Prin urmare, entitatea "BETA" SRL este disponibilă să-și onoreze obligațiile sale curente în totalitate pe seama activelor circulante. Rata lichidității intermediare, de asemenea crește în dinamică de la 0,69 la 0,72, ceea ce reprezintă că entitatea analizată este solvabilă și prezintă stabilitate pe piața financiară.

Concluzii. Astfel, analiza stabilității financiare necesită examinarea nu numai a perturbațiilor potențiale, ci și a măsurii în care acestea vor fi absorbite de către sistemul financiar, indiferent de situația economică a entității. Printre factorii de natură să amortizeze șocurile se numără existența și funcționarea schemelor de garantare a depozitelor, cel puțin a celor deschise în urma participării entității economice la diferite licitații, proiecte sau alte târguri economice, privind colaborarea ulterioară.

Spre deosebire de alte domenii ale științei și practicii economice, inclusiv cele ale teoriei și politicii monetare și financiare, conceperea instrumentelor analitice necesare pentru investigarea problematicii stabilității financiare se află încă într-o fază incipientă.

Analiza și evaluarea stabilității sistemului financiar presupune căutarea permanentă a unor metode de monitorizare și apreciere eficientă a evoluțiilor care manifestă în planul instituțiilor și piețelor financiare, iar pentru aceasta sunt necesare numeroase analize separate și parțiale, care să fie apoi coroborate și sintetizate într-o viziune de ansamblu asupra unei realități complexe și dinamice.

Bibliografie:

1. Georgescu-Roegen N., Legea entropiei și procesul economic, Editura Expert, București, 1996.
2. NICULESCU M. Diagnostic financiar. Vol. II. București: Editura Economică, 2003. 384 p. ISBN 973-590-720-8;
3. Standardului Național de Contabilitate "Prezentarea situațiilor financiare" Monitorul Oficial Nr. 233-237 din 22.10.2013;
4. Standardului Național de Contabilitate "Creanțe și investiții financiare" Monitorul Oficial Nr. 233-237 din 22.10.2013;
5. Standardului Național de Contabilitate "Capital propriu și datorii" Monitorul Oficial Nr. 233-237 din 22.10.2013;
6. ȚIRIULNICOVA N. (coordonator); PALADI V.; GAVRILIUC L.; CHIRILOV N.; FURTUNĂ D. Analiza rapoartelor financiare. Ediția II-a, revăzută. Chișinău: Asociația Obștească „ACAP RM”, 2011. 400 p. ISBN 978-9975-78-995-0;

7. Бердникова Т.Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: учеб. пособие: Инфра-М, 2009. - 215 с.
8. Гермалович Н.А. Анализ хозяйственной деятельности предприятия /Н.А. Гермалович. - М: Финансы и статистика, 2011. - 346 с.